Відомості.UA
№ 33 (621)
16 - 22 серпня 2012 року
http://vidomosti-ua.com/

В Україні хочуть відмінити таємницю усиновлення

За словами Уповноваженого Президента України з прав дитини Юрія Павленка, таємниця всиновлення має бути скасована якомога швидше. «Це тягар, який дістався нам із радянських часів. До сьогодні існує міф, що таємниця всиновлення — механізм захисту дітей від психологічної травми. Дитина все одно рано чи пізно дізнається про те, що її всиновили», — сказав Павленко.

Нічна негода наробила лиха в десяти областях

У ніч із понеділка на вівторок, 14 серпня, через несприятливі погодні умови (дощ, сильні пориви вітру) спрацювали системи захисту ліній електропередач і сталося знеструмлення 345 населених пунктів у 10 областях України. Про це повідомляє прес-служба МНС. На Донеччині у місті Святогірськ Слов'янського району сильними поривами вітру було повалено близько тисячі дерев, уламками гілля травмовано дві особи. До відновлення енергопостачання населених пунктів залучено бригади обленерго.

У руках лучанина народжуються керамічні шедеври

Загадкові горщики та глечики, таємничі горнятка, тарілки та мищини, оригінальні прикраси — це ще не повний перелік того, що народжується в руках талановитого волинського гончаря Сергія Столярука. Коли дивишся на його вироби, здається, що це знахідки спритних археологів. Утім, кераміка цілком сучасна, хоча й з подихом давно минулих літ.

— Якось у дитинстві я знайшов старі керамічні черепки, і мене зацікавило усе старовинне, захотілось і собі навчитися гончарного ремесла. Відтоді пройшло чимало часу художньої творчості. Було навчання і в художній школі, і в училищі, і в Національній академії мистецтв у Львові. Весь цей час я здебільшого присвячував писанню картин, — ділиться Сергій. — Та якось зрозумів, що мені набридає працювати лише з площиною, себто малювати, захотілося створювати щось об'ємне. І пішло-поїхало. А позаяк на кафедрі в академії були ще є гончарі, то трохи вчився там, а трохи їздив по Україні, вдосконалюючи майстерність. Тож вийшло, що бажання навчитись гончарити повернулось уже через багато років.

Сергій розповів, що, стаючи перші рази за гончарний круг, доводилося по кілька тижнів ходити вимащеним глиною з ніг до голови. Пригадує, що перші вироби були грубими й нездалими, та з часом майстерність відточувалася. Він є частим гостем на різноманітних пленерах і фестивалях гончарів. Доводилося бувати у Литві, Польщі, Білорусі. Каже, на таких дійствах завжди можна навчитися чомусь новому.

Гончар Сергій Столярук

Свої керамічні шедеври гончар творить у власній майстерні за містом. Там є гончарні кола та спеціальна піч, а найближчим часом планує встановити ще й традиційне горно на дровах.

Як з'ясувалося, ліпити глечики — не така вже й проста справа. Починається все з заготівлі глини.

— Поблизу Луцька вистачає місць, де можна набрати якісного матеріалу, — повідав гончар. — Поклади глини є у Гаразджі, Кульчині, та й річка Стир фактично протікає по глині. Далі сировина має відлежатись, потім — відцідитися, підсохнути, тоді її потрібно добре вим'яти, і лише після того з неї можна гончарити. Готовий виріб випалюється в спеціальній печі при температурі 800 градусів, коли підсихає, можна приступати до зовнішнього оформлення різноманітними емалями та глазур'ю. Після того — знову в піч.

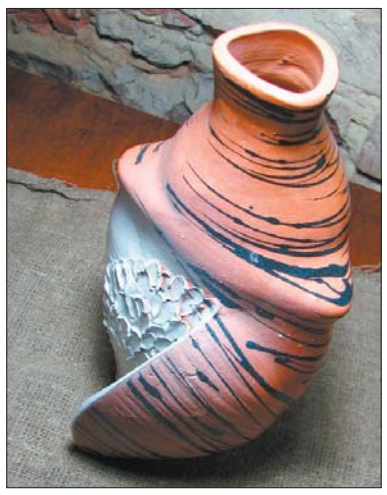

Коли ознайомишся з роботами майстра, складається враження, що він намагається відійти від традиційних форм. Скажімо, чашки можуть мати чудернацько закручені вушка, а ваза чи глечик, що їх ми звикли бачити з округлими боками, у його руках стають подібними на покинуту кимось торбинку. Сергій погоджується, що його стиль уже доволі впізнаваний, але додає, що ще не повністю сформований.

— Я ще на 100% не знайшов себе. Я пробую то одне, то інше. Часто намагаюся вкласти у виріб етнографічне коріння Волині. Намагаюсь, аби щось автентичне було навіть у формі. Декоруючи свої вироби, я не використовую заїжджені варіанти символіки, а стараюсь вводити різноманітні давні символи. Адже найпростіші на вигляд знаки можуть мати досить глибинне значення, — каже Сергій.

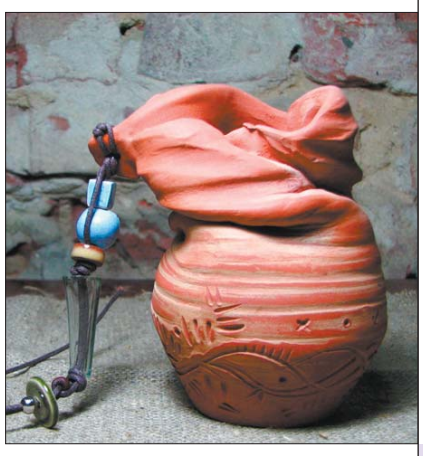

Гончар часто подорожує по Україні й за кордоном. На різноманітних фестивалях проводить майстер-класи або ж просто продає свої вироби на ярмарках. Каже, якщо є бажання, то під його керівництвом можна навіть із першого разу зліпити щось цікавеньке.

— Все залежить від внутрішнього наповнення та стану людини: чи вона спокійна, чи стривожена. Робота з глиною налаштовує на спокій, це як певний варіант медитації, — каже митець. — Дуже тішуся, коли на моїх майстер-класах трапляються люди, які все життя мріяли щось зліпити: коли в них бодай трохи виходить, то радіють, як малі діти.

Варто додати, що вчити Сергію є кого. Бо, крім гончарства, яке називає справою всього життя, він іще й учителює: в одній із луцьких шкіл учить дітей образотворчому мистецтву та трудовому навчанню. Крім цього, не полишає фарб і полотен.

Митець зізнався: коли працює з глиною, йому завжди кортить зробити щось велике, скажімо, 20-літрову макітру.

— Також хотів би спробувати гончарити китайський фарфор. У Китаї є цілі містечка гончарів, уявіть, вони дістають глину просто з річки, і виходить порцеляна. Тож дуже хотілося би потрапити туди і саме там попрацювати з їхньою глиною, — ділиться він.

Ольга УРИНА

Археологічні знахідки з Шацького району тепер доступні для огляду

В Любомльському краєзнавчому музеї, в залі археології, створено вітрину, присвячену новим дослідженням на території Шацького району. Матеріали були отримані під час робіт Шацької рятівної археологічної експедиції ДП «Волинські старожитності» впродовж 2009-2012 рр. і походять із пам'яток у Шацьку і селах Світязь, Пулемець, Кошари, Пульмо.

Найбільше цікавих знахідок представлено з розкопок багатошарового поселення в ур. Сад, що в Шацьку. Серед них цілі та реставровані посудини класичної фази поморської культури (середина VI-IV ст. до н.е), середньовічні металеві прикраси, елементи одягу, побутові речі, знаряддя праці, монети і зброя, а також вироби з кістки та каменю. Найдавнішими знахідками є кам'яні сокири та біфаціальна сокира з кременю, які датуються епохою бронзи. Вітрину змонтовано за кошти ДП «Волинські старожитності».

Надалі планується розширення виставки, оскільки музейна колекція з Шацького району постійно поповнюється новими знахідками, які мають велику наукову й експозиційну цінність і не повинні вкриватися пилом у фондосховищі. Відкриття вітрини відбулося за сприяння і підтримки директора любомльського музею Олександра Остапюка.

Прес-центр ДП «Волинські старожитності»

На Любешівщині знайшли військове кладовище часів Першої світової війни

Завершено спільну експедицію Федерації скаутів «Галицька Русь», благодійного фонду «Останній солдат» і ДП «Волинські старожитності» поблизу села Залізниця Любешівського району.

Основним завданням пошуковців та археологів було виявлення військового кладовища часів Першої світової війни. Роботи проводились шляхом закладання пошукових траншей і шурфів на місці можливого розміщення цвинтаря, що було встановлено за інформацією тутешніх жителів. За їхніми розповідями, на південний схід від Залізниці, у прифронтовій зоні в лісі, діяв російський польовий лазарет й існувало військове кладовище.

У східній частині траншеї завдовжки 34 метри було зафіксовано дві плями від заповнень поховальних ям. При їх розчищенні виявлено два одиночних поховання, орієнтованих головою на південний захід. Поховання №1 здійснено у труні, скелет не мав видимих прижиттєвих травм. Натомість кістяк поховання №2 мав чіткі сліди численних переломів кісток і черепа. Окрім цього, покійний мав неприродне положення, що вказує на його вміщення у могилу в закляклому стані. Знахідки з поховань представлені пряжками від поясних ременів і ґудзиками

Закладений на схід від траншеї шурф розміром 2×2 м виявив іще дві плями, ймовірно, від поховальних ям. Проведені роботи підтвердили наявність військового кладовища на дослідженій ділянці поруч із селом Залізниця та встановили його західну межу. Характер поховань і підйомний матеріал на сусідніх ділянках дозволяє пов'язати цвинтар із польовим лазаретом, що функціонував поруч у період Першої світової війни.

Працевлаштуватись допоможе освоєння нової професії

Однією з нагальних соціальних проблем України залишається безробіття. Ця проблема прийшла до нас у катастрофічні 90-ті й досі видається незмінною і неможливою для розв'язання. Та якщо тоді причини були очевидними і зрозумілими, то сьогодні вони вже її не пояснюють, адже умови змінилися, ситуація в країні інша. Економіка розвивається, кількість робочих місць зростає. Деякі галузі відчувають навіть нестачу фахівців, але безробітних усе не меншає…

Причину можна зрозуміти, якщо уважніше придивитися до статистики. При «звичайному» безробітті (тобто такому, яким його знають у світі) найбільшу частину безробітних складає молодь. У нас картина інша — знайти собі гідне місце роботи не можуть люди здебільшого передпенсійного віку.

Втім, нічого дивного в цьому немає. Саме досвідчені працівники з кількома десятками трудового стажу виявляються носіями «застарілих» професій і кваліфікацій. А з традиціями перенавчання в нашому суспільстві якось не склалося. В радянські часи перекваліфікація кадрів була справою винятково державною, особистого зацікавлення нею у самих працівників не було, адже до платні вона додавала якісь копійки, а скорочення штату нікого тоді не лякало.

Та й темпи технологічних змін тоді були іншими. Навіть у розвинених західних країнах майже до кінця 60-х років пересічному працівнику вистачало знань і навичок, отриманих в юності. А зараз там повне переобладнання виробництва відбувається кожних десять років, а то навіть і частіше. Тож робітники мусять перенавчатися.

Проте європейцям вистачає для цього власних коштів. А у наших співвітчизників пропозиція отримати новий фах викликає хіба що гірку посмішку.

Проблема нагальна. Та перший крок до її розв'язання вже зроблено. В новому Законі України «Про зайнятість», схваленому в липні цього року, передбачена допомога тим, хто буде перенавчатися.

Це масштабна та розгалужена програма, розрахована на доволі тривалий період. У ній передбачено різні способи перекваліфікації, аби трударі мали вибір і змогу уникнути бюрократичних негараздів.

Тим, хто не має високої кваліфікації, допомогу на навчання буде надано не грішми, а, так би мовити, в «натуральному вигляді», тобто всіма фінансовими й організаційними клопотами перейматиметься держава. Технічні училища готуватимуть робітничі кадри відповідно до запитів підприємств, які й забезпечуватимуть подальше працевлаштування.

Якщо працівника не влаштовуватиме якість навчання, він матиме змогу перенавчатися самостійно і обмежитися лише складанням кваліфікаційних іспитів. Посвідчення, яке він отримає, та право на отримання роботи будуть такими ж, як і в тих, хто навчався на стаціонарі.

Для тих, хто прагне більшого, передбачено систему спеціальних ваучерів, якими можна буде розрахуватися за навчання на кваліфікаційних курсах або навіть у вищих навчальних закладах. Щоправда, отримати такий ваучер можуть лише ті, хто має не менше п'ятнадцяти років трудового стажу.

Ще одним джерелом коштів для сплати за навчання може бути договір із роботодавцем. За його рахунок здійснюватиметься перекваліфікація працівника, натомість той зобов'язаний відпрацювати у роботодавця протягом року чи трьох, залежно від вартості навчання. Зрозуміло, що ці витрати будуть звільнені від оподаткування, а час навчання — зараховано до трудового стажу.

До речі, щодо стажу. Деякі професії вимагають не лише навчання, але й стажування. Цим доволі часто зловживають роботодавці, які заощаджують не лише на платні стажистам, але й на внесках до Пенсійного фонду, не зараховуючи час кваліфікаційного стажування до трудового стажу. Новий закон забороняє таку практику. Це важливо для тих, кому до пенсії лишилося небагато і кому переривання стажу особливо невигідне.

Закон обмежує шахрайські можливості не лише роботодавців, але й кадрових агенцій. Тепер сплачувати за їхні послуги будуть лише ті, хто винаймає працівників. Із тих, кого наймають, брати гроші заборонено категорично.

Потребу в цій програмі мають не лише громадяни, але й держава. У країні склалися всі передумови для економічного зростання, і воно стає помітним, як то кажуть, неозброєним оком. Ті ж, хто залишиться за бортом, не лише постраждають особисто, але й підведуть суспільство. Зрозуміло, що ніхто не залишить знедолених у біді, але жодна соціальна допомога не замінить власного заробітку — ні матеріально, ні морально. В цивілізованому суспільстві «зайвих людей» немає і бути не може.

Анастасія ДЕМЧУК